

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД  
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»  
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН  
КАФЕДРА АРХЕОЛОГІЇ, ЕТНОЛОГІЇ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЇ



«ЗАТВЕРДЖУЮ»  
Декан факультету історії та  
міжнародних відносин  
/Віталій АНДРЕЙКО/  
«30» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕДІАКУЛЬТУРА

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	034 Культурологія
Освітня програма	Культурологія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Медіакультура» для здобувачів **першого (бакалаврського) рівня** вищої освіти галузі знань **03 Гуманітарні науки, спеціальності 034 Культурологія**, освітньої програми «Культурологія».

**Розробник:** Росул Т. І., к.мист., доцент кафедри археології, етнології та культурології ФІМВ

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **археології, етнології та культурології**

протокол № 11 від «9» червня 2023 р.

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_ Надія КЕРЕЦМАН

Схвалено науково-методичною комісією факультету історії та міжнародних відносин

протокол № 8 від «30» червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії \_\_\_\_\_ Світлана МИШКО

© Росул Т. І., 2023 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 3,0	<i>Рік підготовки:</i>	
Загальна кількість годин – 90	4	5
Кількість модулів – 2	<i>Семестр</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання – 7  Аудиторних – 4  Самостійної роботи студента – 3	8	10
	<i>Лекції</i>	
	32	8
	<i>Практичні, семінарські</i>	
	12	4
Вид підсумкового контролю – залік	<i>Лабораторні</i>	
	-	-
Форма підсумкового контролю – усна	<i>Самостійна робота</i>	
	46	78

## 2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Медіакультура» є формування у здобувачів освіти стійких уявлень про комунікативні та технологічні аспекти сучасних медіа, їх культурогенетичну модальність; формування навичок аналізу інформаційних процесів, що супроводжують культурно-мистецькі події; оволодіння методологічним інструментарієм аналізу збору, передачі й обробітку інформації та умови їх ефективного застосування у вимірах різних комунікативних дискурсів і текстів.

**Інтегральна компетентність:** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у галузі професійної діяльності культуролога або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів культурології, а також характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

**Загальні компетентності:**

ЗК – 2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК – 3 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК – 5 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

#### **Фахові компетентності:**

ФК - 1 Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію;

ФК - 2 Здатність визначати ступінь цінності та унікальності об'єктів культури у українському та міжнародному контекстах

ФК - 4 Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо);

ФК - 5 Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства;

ФК - 6 Здатність аналізувати культурну політику в інституціях різних рівнів;

ФК – 12 Здатність дотримуватися стандартів професійної етики та міжкультурної комунікації.

### **3.ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Медіакультура» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 34. Культура пізнього модерну і сучасності

ОК 37. Сучасне мистецтво

ОК 13. Культура повсякдення

ОК 15. Соціальна (культурна) антропологія

ОК 01. Вступ до спеціальності

### **4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ**

Відповідно до освітньої програми «Медіакультура», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

<b>Програмні результати навчання</b>	<b>Шифр ПРН</b>
Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів.	ПРН-5
Аналізувати ефективність культурних політик, технологій реалізації культурних ідей у контексті конкретних параметрів їх впровадження.	ПРН – 9
Розпізнавати та класифікувати різні типи культурних продуктів, визначати їх якісні характеристики на основі комплексного аналізу.	ПРН - 10
Вести публічну дискусію та підтримувати діалог з питань української культури з фахівцями та нефахівцями.	ПРН - 14

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти

після опанування навчальної дисципліни «Медіакультура»:

<b>Очікувані результати навчання з дисципліни</b>	<b>Шифр ПРН</b>
Уміти оцінювати і прогнозувати можливі ефекти в медіасфері, слідуючи принципам етики та соціальної відповідальності	ПРН-5
Знати мову медіатекстів, визначати їх форми, жанри і категорії	ПРН-5
Уміти оцінювати ефективність медіатехнологій у популяризації явищ культури	ПРН – 9
Володіти методикою медіакультурного аналізу текстів, орієнтуватися в проблемному полі сучасних медіа	ПРН - 10
Освоїти креативні і медіастратегії, уміти планувати й організовувати медіакампанії з метою просування культурних продуктів	ПРН - 14
Володіти навичками медіаграмотності у використанні різноманітних мультимедійних платформ для публікації власних матеріалів.	ПРН - 14

### **5.ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

#### **Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання**

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: залік, тести, презентації; індивідуальні та командні проєкти.

#### **Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання**

Форми поточного контролю: виступи на семінарських заняттях, виконання практичних завдань тощо. Контроль самостійної роботи здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань на практичних заняттях, захисту творчого проєкту, презентації.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота. Модульний контроль складається з поточного контролю та модульного контрольного оцінювання.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний залік.

#### **Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)**

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

#### **Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)**

Поточне оцінювання та самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума

T6	T7	T8	T9	T10	50	100
10	10	10	10	10		

### Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	кількість	Максимальна к-ть балів (сумарна)	кількість	Максимальна к-ть балів (сумарна)
Практичні (семінарські заняття)	3	30	3	30
Індивідуальний творчий проєкт	1	20	1	20
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
<b>Разом</b>		<b>100</b>		<b>100</b>

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

- активність та результативність роботи на практичних заняттях;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання індивідуальної роботи.

### Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Виконання модульної контрольної роботи передбачає тестові завдання та письмові відповіді на питання. За кожен правильну відповідь на 1 тестове завдання виставляється 2 бали. Відповіді другого рівня складності оцінюються по 5 балів. Правильна відповідь на питання третього рівня складності – 20 балів.

До модульної контрольної роботи допускаються студенти, які відвідали не менше 90% аудиторних занять і отримали не менше 60% від можливої кількості балів за поточну роботу.

### Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Кількість балів	Оцінка за національною шкалою (залік)	Критерії знань
A	90 – 100	Зараховано	Відповідь повна, логічна, аргументована. Студент володіє основними дефініціями теорії медіа, способами аналізу інформаційного контенту, навичками аргументації власної позиції
B	82-89		Студент дає правильну вичерпну відповідь на поставлені запитання, при цьому показує високі знання понятійного апарату і літературних джерел, вміє аргументувати свої думки та ставлення до відповідної категорії
C	74-81		Студент в цілому відповів на поставлені запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.
D	64-73	Зараховано	Студент в цілому відповів на поставлені запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.

E	60-63		Засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання кожної теми та модульного контролю в цілому
FX	35-59	Незараховано	Не засвоїв більшості тем навчальної програми не вміє викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми та модульного контролю в цілому
F	0-34		Студент не засвоїв навчальної програми, не вміє викласти зміст кожної теми навчальної дисципліни, не виконав модульного контролю

## 6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### 6.1. Зміст навчальної дисципліни

#### Модуль 1. Медіакультура як специфічне явище

##### Тема 1. Медіакультура: знаковий і комунікативний характер

Комунікативний простір і його організація: символічна, візуальна, подієва, міфологічна. Семіотична теорія медіа ( «Медіа як система символів ») і її базові положення: вплив медіа на аудиторію; медіа як «Матриця» нових соціальних міфів, які представляються публіці у вигляді очевидних фактів; семіотичний (знаковий) характер медіатекстів; аудиторія - пасивна маса споживачів медіаміфології; прагнення медіа завуалювати багатозначний знаковий характер своїх текстів як загроза свободі вживання медіаінформації і т.д.).

##### Тема 2. Медіакультура в умовах інформаційного суспільства

Культура як спосіб позабіологічної адаптації. Соціум. Його виникнення й генезис. Соціалізація. Культура як репресія. Походження сім'ї, приватної власності і держави. Суспільство як система. Механізми рівноваги і самозбереження в суспільстві.

##### Тема 3. Віртуалізація культури

Висока і масова культура в умовах медіа. Проблема експертизи в медіакультурі. Інтерактивне телебачення. Віртуальна література. Віртуальна преса. Медіатизація і віртуалізація культури.

##### Тема 4. Медіадіалект

Мова у форматі медіа. Функціонування і соціальні функції медіалекту. Соціальна значущість медіалекту. Мовна форма існування медійної культури, форма вираження свідомості «медійної» людини.

## **Тема 5. Психологія медіасприйняття**

Процес медіасприйняття. Основні закономірності і особливості медіасприйняття (генетичні, вікові, соціальні, національні, професійні та ін.) Типологія рівнів медіасприйняття, інтересів і мотивів аудиторії в залежності від генетичного коду, середовища, віку, статі, виховання і освіти і т.д.

## **Змістовий модуль 2. Медіакультура і суспільство**

### **Тема 6. Проблема свободи у медійній культурі**

Межі приватності і свободи в медіакультурі. Ідеї контролю і маніпуляції: страхи, антиутопії, практики. Як визначається сфера приватного в ЗМІ? Приватний простір в Інтернеті. Подання повсякденного досвіду в медіасфері. Маніпуляція як спосіб комунікації та як спосіб контролю.

### **Тема 7. Критика медіакультури**

Постмодернізм. Іронія, інверсії смислів, спроби трансформації значень мейнстріму в культурних текстах. Включення форм андеграунду і опору в комерційну видовищну культуру. «Інформаційні бомби» і медіавіруси.

### **Тема 8. Стратифікація медіакультури**

Поняття стратифікації в соціології. Гендерні аспекти функціонування медіакультури. Жіноча і чоловіча культури. Сексуальна революція. Зіткнення гендерних страт («війна чоловіків і жінок»). Батьки і діти в сучасній культурі. Проблема фіксації і передачі культурної спадщини.

### **Тема 9. Симуляція і реальність**

Модель «Симуляція/реальність» Ніка Бострома. Модель «Симуляція/реальність» Ілона Маска. Симуляція і реальність у процесі віртуалізації та медіатизації культури. Фантастика й її осмислення. Футурологія й прогнози розвитку медіакультури.

### **Тема 10. Екологія сприйняття і творчості у віртуальному середовищі**

Соціальні хвороби суспільства в інформаційному середовищі і ресурси «оздоровлення»: культурно-екологічний аспект. «Медіадіета» в системі принципів культурно-екологічної рівноваги в мікросоціумі. Медіаторчість як регулятор соціальнокультурної екології в сфері дозвілля.

## 6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
<b>Модуль 1. Медіакультура як специфічне явище</b>						
Тема 1. Медіакультура: знаковий і комунікативний характер	9	4				5
Тема 2. Медіакультура в умовах інформаційного суспільства	8	2	2			4
Тема 3. Віртуалізація культури	7	2				5
Тема 4. Медіадіалект	10	4	2			4
Тема 5. Психологія медіасприйняття	9	4				5
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за модуль	<b>47</b>	<b>16</b>	<b>6</b>			<b>23</b>
<b>Модуль 2. Медіакультура і суспільство</b>						
Тема 6. Проблема свободи у медійній культурі	6	2				4
Тема 7. Критика медіакультури	11	4	2			5
Тема 8. Стратифікація медіакультури	8	4				4
Тема 9. Симуляція і реальність	9	2	2			5
Тема 10. Екологія сприйняття і творчості у віртуальному середовищі	9	4				5
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за модуль	<b>45</b>	<b>16</b>	<b>6</b>			<b>23</b>
Разом за семестр	<b>90</b>	<b>32</b>	<b>12</b>			<b>46</b>

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Тема 1. Медіакультура: знаковий і комунікативний характер	10	2				8
Тема 2. Медіакультура в умовах інформаційного суспільства	12	2	2			8
Тема 3. Віртуалізація культури	8					8
Тема 4. Медіадіалект	8					8

<b>Тема 5.</b> Психологія медіасприйняття	9	2			7
<b>Тема 6.</b> Проблема свободи у медійній культурі	8				8
<b>Тема 7.</b> Критика медіакультури	12	2	2		8
<b>Тема 8.</b> Стратифікація медіакультури	8				8
<b>Тема 9.</b> Симуляція і реальність	8				8
<b>Тема 10.</b> Екологія сприйняття і творчості у віртуальному середовищі	7				7
<b>Разом за семестр</b>	<b>90</b>	<b>8</b>	<b>4</b>		<b>78</b>

### 6.3. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість год.	
		денна	заочна
1	Аналіз медіатекстів різних видів медіа.	2	
2	Інформаційна культура як елемент інформаційного суспільства.	2	2
3	Модульна контрольна робота 1	2	
4	Особливості моніторингу інформації: тематика та проблематика. Спеціалізований моніторинг.	2	
5	Функції і роль медіакритики.	2	2
6	Модульна контрольна робота 2	2	
	<b>Разом</b>	<b>12</b>	<b>4</b>

### 6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість год.	
		денна	заочна
1	Історичні передумови медіакультури як суспільного явища	7	11
2	Медіакультура в масовому суспільстві	7	11
3	Медіакультура в інформаційній інфраструктурі України початку ХХІ ст.	6	11
4	Феномен медіакультури і формування амплітуди вибору моделей способу життя	7	11
5	Реклама у засобах масової комунікації	6	11
6	Організаційні основи управління комунікаціями	6	11
7	Медіа-простір як соціальна підсистема	7	12
	<b>Разом</b>	<b>46</b>	<b>78</b>

У процесі оцінювання індивідуального проєкту студентів враховується:

- самостійність та креативність мислення;
- відповідне володіння загальними поняттями теорії медіа;
- навички творчого застосування вмінь самостійно готувати медіаповідомлення щодо культурно-мистецьких явищ сьогоденні;
- змістовність і правильність виконання завдань, чіткість і повнота відповіді, здатність поєднувати теоретичний матеріал з практичним його відтворенням.

## **6.5. Індивідуальні завдання (підготовка творчого проєкту):**

1. Написати есе, репортаж, проблемну статтю, огляд, рецензію (на вибір) на одну з подій актуального культурного життя регіону.

### **ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ**

1. Історичні витoki та основні етапи формування медіа простору.
2. Сутність термінів “Медіа”, “Медіаосвіта”, “Медіаграмотність”, “Медіапедагогіка”, “Аудіовізуальна грамотність”, їх спільність і відмінності.
3. Масова комунікація і медіакультура.
4. ЗМІ: нормативні моделі.
5. Функції засобів масової інформації, їх види та класифікація по способу передачі інформації.
6. Педагогічні аспекти медіаграмотності.
7. Соціально-педагогічні критерії медіа, їх характеристика по наслідкам впливу на аудиторію слухачів або особистості.
8. Негативні соціальні наслідки впливу медіа: дезорієнтація особистості, крайній негативізм, надлишковий оптимізм, патологічна залежність від медіажанрів та інше.
9. Дослідницькі підходи до проблеми конструювання реальності в медіапросторі.
10. Панорама сучасних ЗМІ: дослідницькі стратегії і повсякденний досвід.
11. PR-акції в засобах масової інформації.
12. Гіперболізовані ознаки медіаповідомлень.
13. Проблеми захисту особи від маніпулювання з боку засобів масової інформації.
14. Види масових комунікацій.
15. Масова свідомість і масові комунікації.
16. Методи інформаційного впливу на аудиторію.
17. Комп’ютерна анімація та імітація.
18. Позитивні і негативні наслідки застосування медіатехнологій.
19. Психічні явища, що пов’язані з впливом на особистість медіатехнологій (Internet-залежність, синдром хакера та інші).
20. Роль навчальних і розважальних програм, каналів телебачення як чинників морального виховання молоді.
21. Практичне використання в професійній діяльності культуролога можливостей засобів масової інформації і комунікації.
22. Організаційно-методичні аспекти формування основ медіаграмотності.
23. Розвиток критичного мислення і умінь розуміти сутність повідомлень.
24. Маніпулювання свідомістю особи.
25. Теле- і аудіопрограми та їх ідеологічна спрямованість і правдивість.
26. Теледебати, телемости, їх ефективність впливу на слухацьку аудиторію і особу.
27. Спецмедіапроекти.

28. Елементи навіювання та їх негативні наслідки і прояви в суспільстві.
29. Недобросовісна медіаінформація і деформація дійсності.
30. Роль медіа в формуванні адаптаційного середовища для молоді.
31. Роль медіа в формуванні світоглядних позицій особистості.
32. Використання сучасних досягнень психології для маніпулятивних технологій в мас-медіа.
33. Нормативна база регулювання інформаційної політики в Україні.
34. Концепція державної інформаційної політики.
35. Медіатизація та її наслідки для соціального управління.
36. Особливості моніторингу інформації: тематика та проблематика.
37. Особливості взаємодії медіа і культури.
38. Інформаційна культура та інформаційна грамотність.
39. Аналіз медіатекстів різних видів медіа (газета, інтернет-видання, радіо, телебачення, форуми, соціальні мережі).
40. Комунікація як необхідна складова розвитку інформаційного суспільства.

## **7.ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА**

Проведення занять передбачає стандартно обладнані навчальні аудиторії та використання технічних засобів (комп'ютер, проєктор).

## **8.РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ**

### **Основна література**

1. Дискурс українських медій. К.: Критика, 2010. 655 с.
2. Курс з комунікації в нових медіа. Як привабити нові аудиторії. Навчальні конспекти./ Під редакцією А.Маштакова та М.Саваневського. 18 К., 2010. 52 с. Режим доступу : <http://medianext.com.ua/biblio/learn/90-2010-12-30-11-56-09>
3. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; За науковою редакцією В. В. Різуна. Київ: Центр вільної преси, 2012. 352 с.
4. Медіакультура особистості / Упор. Т. П. Крячко. За науковою редакцією В. І. Шуляра. Миколаїв : ОІППО, 2016. 144 с.
5. Медіа-культура особистості: соціально-психологічний підхід / За ред. Л. А. Найдьонової, О. Т. Баришпольця. К.: Міленіум, 2009. 440 с.
6. Медіаосвіта. *Енциклопедія освіти* /акад.. пед. наук України; головний ред.. В.Г.Кремень. 0 К.: Юрінком Інтер, 2008. С. 481- 482
7. Медіаосвіта та медіаграмотність: короткий огляд / Іванов В., Волошенюк О., Кульчинська Л., Іванова Т., Мірошніченко Ю. 2-ге вид., стер. К.: АУП, ЦВП, 2012. 58 с.
8. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; За науковою редакцією В. В. Різуна. Київ: Центр вільної преси, 2012. 352 с.

9. Нові медіа в сучасному суспільстві: культурологічний вимір: монографія / В. М. Судакова, М. Ю. Наумова та ін. К.: Інститут культурології НАМ України, 2017. 352 с.
10. Публіцистика. Масова комунікація: медіа енциклопедія / За заг. ред. В. Ф. Іванова. К.: АУП, ЦВП, 2007. 778 с.

#### Додаткова

1. Бернерс-Лі Т. Заснування Павутини: З чого починалася і до чого прийде Всесвітня мережа / Перекл. з англ. А. Іщенка. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 207 с.
2. Іванов В., Сердюк В. Журналістська етика: 3-є вид., випр. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 224 с.
3. Лазарева Л. М. Медіакультура та її функції [Електронний ресурс] / Лазарева Лілія Миколаївна. – Режим доступу: [http://www.nbuv.gov.ua/old\\_jrn/soc\\_gum/Kis/2010\\_2/28.pdf](http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/soc_gum/Kis/2010_2/28.pdf)
4. Левченко А. М. Методологічні причини взаємодії культури і масової комунікації простору [Електронний ресурс] / А. М. Левченко. – Режим доступу : <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1562>
5. Лігачова Н., Черненко С., Іванов В., Дацюк С. Маніпуляції на ТБ. К.: Телекритика Інтерньюз, 2003. 190 с.
6. Медіаторчість в сучасних реаліях: протистояння медіатравмі. Збірник наукових праць; [укладач Чаплінська Ю.С.; літ.ред. Н.Л. Дятел] / Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 210 с.
7. Соціальна стратифікація суспільства: теоретична та емпірична інтерпретація поняття. *Соціологічні студії: науково-практичний журнал*. №1 (12). 2018. С. 27-31.
8. Сучасний медіаменеджмент в друкованих ЗМІ: Шляхи роздержавлення української преси / За ред. В. Іванова та Н. Ланге. К.: ЦВП, АУП, 2008. 300 с.
9. Фергюсон Н. Цивілізація: як Захід став успішним. Київ: Наш формат, 2017. 488с.
10. Dovey J. *New Media: A Critical Introduction*. Routledge, 2009.464 p.
11. Jenkins H. *Convergence Culture: Where Old and New Media Collide* New York : New York University Press, 2008. 344 p.
12. Morozov E. *The Net Delusion: The Dark Side of Internet Freedom* PublicAffairs, 2011. 408 p.
13. Robert L. Hilliard. *Writing for Television, Radio, and New Media* - Emerson College, Emeritus, 2011. 544 p.
14. *The Inner History of Devices*, edited by Sherry Turkle The MIT Press, 2008. 208 p.

## Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

<http://pidruchniki.ws/kulturologiya/>

<http://www.info-library.com.ua/books.html>

[Електронні версії підручників \(imzo.gov.ua\)](http://imzo.gov.ua)

<http://mari.kiev.ua/science/scientific-publications>

<https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7611>

## Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20\_\_\_ / 20\_\_\_ н.р. без змін; зі змінами (Додаток \_\_\_).  
(потрібне підкреслити)

протокол № \_\_\_ від «\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_\_ р. Завідувач кафедри \_\_\_\_\_  
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20\_\_\_ / 20\_\_\_ н.р. без змін; зі змінами (Додаток \_\_\_).  
(потрібне підкреслити)

протокол № \_\_\_ від «\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_\_ р. Завідувач кафедри \_\_\_\_\_  
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20\_\_\_ / 20\_\_\_ н.р. без змін; зі змінами (Додаток \_\_\_).  
(потрібне підкреслити)

протокол № \_\_\_ від «\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_\_ р. Завідувач кафедри \_\_\_\_\_  
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20\_\_\_ / 20\_\_\_ н.р. без змін; зі змінами (Додаток \_\_\_).  
(потрібне підкреслити)

протокол № \_\_\_ від «\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_\_ р. Завідувач кафедри \_\_\_\_\_  
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20\_\_\_ / 20\_\_\_ н.р. без змін; зі змінами (Додаток \_\_\_).  
(потрібне підкреслити)

протокол № \_\_\_ від «\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_\_ р. Завідувач кафедри \_\_\_\_\_